

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА СТРАТЕГІЧНИХ КОМУНІКАЦІЙ УКРАЇНИ
КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ХЕРСОНСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВ»
ХЕРСОНСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о. директора КЗ

«Херсонський фаховий коледж

культури і мистецтв» ХОР

 Наталія Федотова

ПОЛОЖЕННЯ

**про запобігання та протидію булінгу (цькуванню),
а також унеможливлення насильства і жорстокого поводження
зі здобувачами освіти у
КЗ «Херсонський фаховий коледж культури і мистецтв» ХОР**

ЗАТВЕРДЖЕНО

та введено в дію наказом директора
Наказ 73/о, від «26» грудня 2025 р.

Розглянуто і схвалено

Педагогічною радою

КЗ «Херсонський фаховий коледж
культури і мистецтв» ХОР

Протокол № 4 від «26» грудня 2025 р.

м. Херсон

I. Загальні положення

1.1. Це Положення щодо протидії булінгу (цькуванню), унеможливлення насильства, жорстокого поводження зі здобувачами освіти у КЗ «Херсонський фаховий коледж культури і мистецтв» ХОР (далі – Положення) розроблено відповідно до «Порядку реагування на випадки булінгу (цькування)» (наказ Міністерства освіти і науки України від 28.12.2019 р. №1646), на підставі «Типової програми унеможливлення насильства та жорстокого поводження з дітьми» (постанова Кабінету Міністрів України від 04 червня 2025 року №658), до «Порядку реагування на випадки насильства та жорстокого поводження з дітьми» (постанова Кабінету Міністрів України від 19 листопада 2025 року № 1513) та регламентує організацію роботи по запобіганню та протидії булінгу, унеможливлення насильства, жорстокого поводження зі здобувачами освіти.

1.2. Основною метою протидії булінгу та насилля, жорстокого поводження зі здобувачами освіти є створення безпечного освітнього середовища, психологічне, фізичне, економічне забезпечення та підвищення ефективності освітнього процесу у КЗ «Херсонський фаховий коледж культури і мистецтв» ХОР (далі – Коледж), формування негативного ставлення до булінгу, захист психологічного здоров'я і соціального благополуччя всіх його учасників: здобувачів фахової передвищої освіти, педагогічних працівників, співробітників.

Булінг (цькування) розглядається як одна з форм насильства, що може бути пов'язана з домашнім, сексуальним, економічним чи психологічним насильством. Відтак, Коледж визнає необхідність комплексного підходу до виявлення, профілактики та реагування на будь-які форми насильства щодо молоді. Усі працівники Коледжу зобов'язані дотримуватися принципу нульової толерантності до проявів насильства, що виявляється у словах, діях, мовчазному ігноруванні чи бездіяльності.

1.3. Головними завданнями є:

- ознайомлення здобувачів фахової передвищої освіти, педагогічних працівників, співробітників з поняттям «булінг», його видами та проявами;
- навчання конструктивним формам спілкування, поведінковим реакціям;
- зняття деструктивних елементів у поведінці;
- усвідомлення і прийняття відмінностей;
- розвиток адекватного рівня самооцінки й самоконтролю;
- формування навичок саморегуляції, внутрішніх афективних процесів та емоційної адекватності в контактах здобувачів фахової передвищої освіти з навколишнім світом;
- підвищення рівня самосвідомості фахової передвищої освіти, встановлення зв'язку із власним внутрішнім «я» та один із одним;
- вміння вільно виражати почуття;

- запровадження порядку дій, спрямованих на унеможливлення насильства та жорстокого поводження зі здобувачами освіти;
- формування у педагогічних та інших працівників Коледжу відповідального ставлення до недопущення насильства та жорстокого поводження зі здобувачами освіти;
- поширення культури нульової толерантності до насильства та жорстокого поводження зі здобувачами освіти у всіх сферах діяльності;
- забезпечення оперативного інформування уповноваженого підрозділу органу Національної поліції та служби у справах дітей про випадки вчинення насильства та жорстокого поводження зі здобувачами освіти.

1.4. Робота щодо протидії булінгу, насилля базується на таких нормативно-правових актах:

- Конституція України;
- Закон України «Про освіту»;
- Закон України від 18.12.2018 р. № 2657-VIII «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії булінгу (цькуванню)»;
- Сімейний Кодекс України;
- Кодекс України про адміністративні правопорушення;
- Закон України від 26 квітня 2001 року № 2402-III «Про охорону дитинства» (зі змінами);
- Лист МОН України від 29.12.2018 року № 1/9-790 «Щодо організації роботи у закладах освіти з питань запобігання і протидії домашньому насильству та булінгу»;
- Лист МОН України від 29.01.2019 року № 1/11-881 «Рекомендації для закладів освіти щодо застосування норм Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії булінгу (цькуванню)» від 18 грудня 2018 року № 2657-VIII»;
- Наказ Міністерства освіти і науки України від 28.12.2019 року № 1646 «Деякі питання реагування на випадки булінгу (цькування) та застосування заходів виховного впливу в закладах освіти» (zareestrovano v Ministerstvi yustitsii Ukraini 03 lyutogo 2020 r. za № 111/34394).

1.5. Терміни, використані у цьому Положенні, вживаються у таких значеннях:

кривдник (булер) - учасник освітнього процесу, в тому числі неповнолітня особа, яка вчиняє булінг (цькування) щодо іншого учасника освітнього процесу;

потерпілий (жертва булінгу) - учасник освітнього процесу, в тому числі неповнолітня особа, щодо якої було вчинено булінг (цькування);

спостерігачі - свідки та (або) безпосередні очевидці випадку булінгу (цькування);

сторони булінгу (цькування) - безпосередні учасники випадку: кривдник (булер), потерпілий (жертва булінгу), спостерігачі (за наявності).

Інші терміни вживаються у значеннях, наведених у Законах України [«Про освіту»](#), [«Про соціальні послуги»](#), [«Про соціальну роботу з сім'ями, дітьми та молоддю»](#), [«Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків»](#), [«Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні»](#).

1.6. Суб'єктами реагування у разі настання випадку булінгу (цькування), насилля в Коледжі (далі - суб'єкти реагування) є:

- служби у справах дітей;
- органи місцевого самоврядування;
- керівники та інші працівники закладів освіти;
- засновник (засновники) закладів освіти або уповноважений ним (ними) орган;
- територіальні органи (підрозділи) Національної поліції України
- служба освітнього омбудсмена.

Суб'єкти реагування на випадки булінгу (цькування), насилля та жорстокого поводження зі здобувачами освіти в Коледжі діють в межах повноважень, передбачених законодавством та цим Положенням.

1.7. Суб'єкти реагування здійснюють заходи, спрямовані на запобігання та протидію булінгу (цькуванню), насилля в Коледжі згідно з Планом заходів, спрямованих на запобігання та протидію булінгу (цькуванню), насилля в закладах освіти, затвердженим центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки. А саме:

1) превентивні заходи:

- затвердження Положення про запобігання та протидію насильству та жорстокому поводженню зі здобувачами освіти;

- затвердження форми первинного повідомлення про підозру на випадок насильства згідно з додатком 2;

- затвердження форми реєстрації внутрішнього інциденту (журналу безпеки) згідно з додатком 3 або ведення обліку внутрішніх інцидентів (повідомлень про випадки насильства та жорстокого поводження зі здобувачами освіти);

- затвердження форми анкети анонімного опитування згідно з додатком 4;

- інформування здобувачів освіти, батьків або інших законних представників здобувача освіти, педагогічних та інших працівників Коледжу з

питань унеможливлення насильства та жорстокого поводження зі здобувачами освіти;

- проведення оцінювання ризиків насильства та жорстокого поводження зі здобувачами освіти в діяльності суб'єкта роботи з дітьми та молоддю, вжиття заходів, необхідних для їх усунення або мінімізації;

- врахування ризиків насильства та жорстокого поводження зі здобувачами освіти під час прийому на роботу педагогічних та інших працівників Коледжу. Під час прийому на роботу педагогічних та інших працівників, які контактують зі здобувачами освіти, у Коледжі обов'язково здійснення перевірки кандидатів за Єдиним реєстром осіб, засуджених за злочини проти статевої свободи та статевої недоторканності малолітніх, проведення співбесіди із ситуаційними запитаннями для оцінки стресостійкості, ненасильницьких моделей поведінки та етичної взаємодії, а також перевірка рекомендацій з попередніх місць роботи (за наявності);

2) заходи із виявлення та реагування на випадки насильства та жорстокого поводження зі здобувачами освіти:

- організація доступних та безпечних способів повідомлення про випадки насильства та жорстокого поводження зі здобувачем освіти;

- оперативне реагування за результатами розгляду заяв (скарг, повідомлень) про випадки насильства або жорстокого поводження зі здобувачами освіти у суб'єкті роботи з дітьми та молоддю (далі - повідомлення);

3) заходи з навчання та підвищення обізнаності унеможливлення насильства та жорстокого поводження зі здобувачами освіти:

- організація тренінгів, інших навчальних заходів для педагогічних та інших працівників Коледжу, які контактують зі здобувачами освіти;

- організація інформаційних сесій для здобувачів освіти (пояснення прав дитини, способів захисту, контактів для звернення);

- залучення батьків, інших законних представників здобувача освіти (проведення батьківських зборів, розповсюдження інформаційних матеріалів);

4) заходи з моніторингу та оцінки виконання програми:

- регулярні самоперевірки (оцінка ефективності заходів, виявлення проблемних аспектів);

- збір інформації для зворотного зв'язку (анкетування здобувачів освіти, батьків, персоналу);

- аналіз інцидентів (вивчення випадків насильства для запобігання повторенню);

5) заходи з інформування (розміщення у доступних місцях для здобувачів освіти та батьків, інших законних представників інформаційних матеріалів (плакатів, брошур із контактами служб допомоги, контактних номерів телефонів для анонімного звернення).

1.8. Педагогічні та інші працівники Коледжу у разі, якщо вони виявляють булінг (цькування), насилля або жорстоке поводження з молоддю зобов'язані:

- вжити невідкладних заходів для припинення небезпечного впливу;
- за потреби надати домедичну допомогу та викликати бригаду екстреної (швидкої) медичної допомоги для надання екстреної медичної допомоги;
- звернутись (за потреби) до територіальних органів (підрозділів) Національної поліції України;
- повідомити директора Коледжу та принаймні одного з батьків або інших законних представників неповнолітньої особи, яка стала стороною булінгу (цькування).

II. Форми та ознаки булінгу

2.1. До булінгу (цькування) в закладах освіти належать випадки, які відбуваються безпосередньо в приміщенні закладу освіти (або під час дистанційного навчання) та на прилеглих територіях (включно з навчальними приміщеннями, приміщеннями для занять спортом, проведення заходів, коридорами, роздягальнями, вбиральнями, душовими кімнатами, їдальнею тощо) та (або) за межами закладу освіти під час заходів, передбачених освітньою програмою, планом роботи закладу освіти, та інших освітніх заходів, що організовуються за згодою керівника закладу освіти, в тому числі дорогою до (із) закладу освіти.

Ознаками булінгу (цькування) є систематичне вчинення учасниками освітнього процесу діянь стосовно неповнолітньої особи та (або) такою особою стосовно інших учасників освітнього процесу, в тому числі із застосуванням засобів електронних комунікацій, а саме:

- умисне позбавлення їжі, одягу, коштів, документів, іншого майна або можливості користуватися ними, перешкоджання в отриманні освітніх послуг, примушування до праці та інші правопорушення економічного характеру;
- словесні образи, погрози, у тому числі щодо третіх осіб, приниження, переслідування, залякування, інші діяння, спрямовані на обмеження волевиявлення особи;
- будь-яка форма небажаної вербальної, невербальної чи фізичної поведінки сексуального характеру, зокрема принизливі погляди, жести, образливі рухи тіла, прізвиська, образи, жарти, погрози, поширення образливих чуток;

- будь-яка форма небажаної фізичної поведінки, зокрема ляпаси, стусани, штовхання, щипання, шмагання, кусання, завдання ударів;
- інші правопорушення насильницького характеру.

2.2. Існують такі форми булінгу:

- фізичний булінг – умисні поштовхи, удари, стусани, побої, нанесення інших тілесних ушкоджень, різного виду знущання, образливі жести або дії, пошкодження особистих речей та інші дії з майном (крадіжка, грабіж, ховання особистих речей жертви), фізичні приниження та ін.;

- сексуальний булінг є підвидом фізичного та означає дії сексуального характеру. Його важко розпізнати, тому що жертва сексуального булінгу панічно боїться розповісти про це дорослим, замикається в собі, постійно плаче на самоті, категорично відмовляється надавати будь-яку інформацію, може вчиняти спроби суїциду.

- психологічний булінг – насильство, пов'язане з дією на психіку, що завдає психологічного травмування шляхом словесних образ або погроз, переслідування, залякування, якими навмисно заподіюється емоційна невпевненість жертви. До цієї форми можна віднести:

- вербальний булінг: образливе ім'я, з яким постійно звертаються до жертви, обзивання, поширення образливих чуток, словесне приниження, бойкот та ігнорування, залякування, використання агресивних жестів та інтонацій голосу для примушування жертви до здійснення певних дій, систематичні кепкування з будь-якого приводу;

- кібербулінг – новітній спосіб знущання з використанням електронних засобів комунікації, який включає приниження та цькування за допомогою мобільних телефонів, гаджетів, Інтернету, соціальних мереж.

2.3. Проявами, які можуть бути підставами для підозри в наявності випадку булінгу (цькування) учасника освітнього процесу в Коледжі, є:

- замкнутість, тривожність, страх або, навпаки, демонстрація повної відсутності страху, ризикована, зухвала поведінка;

- невірноважена поведінка;

- агресивність, напади люті, схильність до руйнації, нищення, насильства;

- різка зміна звичної для дитини поведінки;

- уповільнене мислення, знижена здатність до навчання;

- відлюдкуватість, уникнення спілкування;

- ізоляція, виключення з групи, небажання інших учасників освітнього процесу спілкуватися;

- занижена самооцінка, наявність почуття провини;

- поява швидкої втомлюваності, зниженої спроможності до концентрації уваги;

- демонстрація страху перед появою інших учасників освітнього процесу;

- схильність до пропуску навчальних занять;
- відмова відвідувати Коледж з посиланням на погане самопочуття;
- депресивні стани;
- аутоагресія (самоушкодження);
- суїцидальні прояви;
- явні фізичні ушкодження та (або) ознаки поганого самопочуття (нудота, головний біль, кволість тощо);
- намагання приховати травми та обставини їх отримання;
- скарги дитини на біль та (або) погане самопочуття; пошкодження чи зникнення особистих речей; вимагання особистих речей, їжі, грошей; жести, висловлювання, прізвиська, жарти, погрози, поширення чуток сексуального (інтимного) характеру або інших відомостей, які особа бажає зберегти в таємниці;
- наявність фото-, відео- та аудіоматеріалів фізичних або психологічних знущань, сексуального (інтимного) змісту;
- наявні пошкодження або зникнення майна та (або) особистих речей.

III. Подання заяв або повідомлень про випадки булінгу (цькування), насилля в Коледжі

3.1. Учасники освітнього процесу можуть повідомити про випадок булінгу (цькування), стороною якого вони стали або підозрюють про його вчинення стосовно неповнолітньої особи та (або) такою особою стосовно інших учасників освітнього процесу або про який отримали достовірну інформацію, директора Коледжу або інших суб'єктів реагування на випадки булінгу (цькування) в Коледжі.

У Коледжі заяви або повідомлення про випадок булінгу (цькування) або підозру щодо його вчинення приймає директор Коледжу.

Повідомлення можуть бути в усній та (або) письмовій формі, в тому числі із застосуванням засобів електронної комунікації.

3.2. Директор Коледжу у разі отримання заяви або повідомлення про випадок булінгу (цькування):

- невідкладно у строк, протягом трьох годин, повідомляє територіальний орган (підрозділ) Національної поліції України, принаймні одного з батьків або інших законних представників неповнолітньої особи, яка стала стороною булінгу (цькування);
- за потреби викликає бригаду екстреної (швидкої) медичної допомоги для надання екстреної медичної допомоги;
- повідомляє службу у справах дітей з метою вирішення питання щодо соціального захисту неповнолітньої особи, яка стала стороною булінгу

(цькування), з'ясування причин, які призвели до випадку булінгу (цькування) та вжиття заходів для усунення таких причин;

- скликає засідання комісії з розгляду випадку булінгу (цькування) (далі - комісія) не пізніше ніж упродовж трьох робочих днів з дня отримання заяви або повідомлення.

IV. Склад комісії, права та обов'язки її членів

4.1. Склад комісії затверджується наказом директора Коледжу.

Комісія виконує свої обов'язки на постійній основі.

4.2. Склад комісії формується з урахуванням основних завдань комісії.

Комісія складається з голови, заступника голови, секретаря та не менше ніж п'яти її членів.

До складу комісії входять педагогічні працівники, у тому числі практичний психолог та соціальний педагог Коледжу, представники служби у справах дітей.

До участі в засіданні комісії за згодою залучаються батьки або інші законні представники неповнолітніх сторін булінгу (цькування), насилля а також можуть залучатися сторони булінгу (цькування), насилля, представники інших суб'єктів реагування на випадки булінгу (цькування), насилля в Коледжі.,

4.3. Головою комісії є директор Коледжу.

Голова комісії організовує її роботу і відповідає за виконання покладених на комісію завдань, головує на її засіданнях та визначає перелік питань, що підлягають розгляду.

Голова комісії визначає функціональні обов'язки кожного члена комісії. У разі відсутності голови комісії його обов'язки виконує заступник голови комісії.

У разі відсутності голови комісії та заступника голови комісії обов'язки голови комісії виконує один із членів комісії, який обирається комісією за поданням її секретаря.

У разі відсутності секретаря комісії його обов'язки виконує один із членів комісії, який обирається за поданням голови комісії або заступника голови комісії.

У разі якщо повідомлення про булінг (цькування), насильство або жорстоке поводження стосується директора Коледжу, він (вона) не може входити до складу комісії та не має права головувати на її засіданні. У такому випадку інформація про інцидент невідкладно передається засновнику Коледжу або уповноваженому органу управління, який визначає склад та голову комісії.

4.4. Секретар комісії забезпечує підготовку проведення засідань комісії та матеріалів, що підлягають розгляду на засіданнях комісії, ведення протоколу засідань комісії.

4.5. Член комісії має право:

- ознайомлюватися з матеріалами, що стосуються випадку булінгу (цькування), насилля, брати участь у їх перевірці;
- подавати пропозиції, висловлювати власну думку з питань, що розглядаються;
- брати участь у прийнятті рішення шляхом голосування;
- висловлювати окрему думку усно або письмово;
- вносити пропозиції до порядку денного засідання комісії.

4.6. Член комісії зобов'язаний:

- особисто брати участь у роботі комісії;
- не розголошувати стороннім особам відомості, що стали йому відомі у зв'язку з участю у роботі комісії, і не використовувати їх у своїх інтересах або інтересах третіх осіб;
- виконувати в межах, передбачених законодавством та посадовими обов'язками, доручення голови комісії;
- брати участь у голосуванні.

V. Порядок роботи комісії

5.1. Метою діяльності комісії є:

- припинення випадку булінгу (цькування), насилля в Коледжі;
- відновлення та нормалізація стосунків, створення сприятливих умов для подальшого здобуття освіти у групі, де стався випадок булінгу (цькування), насилля;
- з'ясування причин, які призвели до випадку булінгу (цькування), насилля та вжиття заходів для усунення таких причин;
- оцінка потреб сторін булінгу (цькування), насилля та жорстокого поводження зі здобувачами освіти в соціальних та психолого-педагогічних послугах та забезпечення таких послуг.

5.2. Діяльність комісії здійснюється на принципах:

- законності;
- верховенства права;
- поваги та дотримання прав і свобод людини;
- неупередженого ставлення до сторін булінгу (цькування), насилля;
- відкритості та прозорості;
- конфіденційності та захисту персональних даних;
- невідкладного реагування;
- комплексного підходу до розгляду випадку булінгу (цькування), насилля;

- нетерпимості до булінгу (цькування) та визнання його суспільної небезпеки.

Комісія у своїй діяльності забезпечує дотримання вимог Законів України [«Про інформацію»](#), [«Про захист персональних даних»](#).

5.3. До завдань комісії належать:

- збір інформації щодо обставин випадку булінгу (цькування), жорстокого поводження та насилля зокрема пояснень сторін булінгу (цькування), батьків або інших законних представників неповнолітніх сторін булінгу (цькування); висновків практичного психолога та соціального педагога Коледжу; відомостей служби у справах дітей; експертних висновків (за наявності), якщо у результаті вчинення булінгу (цькування) була завдана шкода психічному або фізичному здоров'ю потерпілого; інформації, збереженої на технічних засобах чи засобах електронної комунікації (Інтернет, соціальні мережі, повідомлення тощо); іншої інформації, яка має значення для об'єктивного розгляду заяви;

- розгляд та аналіз зібраних матеріалів щодо обставин випадку булінгу (цькування), насилля та прийняття рішення про наявність/відсутність обставин, що обґрунтовують інформацію, зазначену у заяві.

У разі прийняття рішення комісією про наявність обставин, що обґрунтовують інформацію, зазначену у заяві, до завдань комісії також належать:

- оцінка потреб сторін булінгу (цькування), насилля в отриманні соціальних та психолого-педагогічних послуг та забезпечення таких послуг, в тому числі із залученням фахівців служби у справах дітей;

- визначення причин булінгу (цькування), насилля та необхідних заходів для усунення таких причин;

- визначення заходів виховного впливу щодо сторін булінгу (цькування), насилля у групі, де стався випадок булінгу (цькування);

- моніторинг ефективності соціальних та психолого-педагогічних послуг, заходів з усунення причин булінгу (цькування), насилля, заходів виховного впливу та корегування (за потреби) відповідних послуг та заходів;

- надання рекомендацій для педагогічних (науково-педагогічних) працівників Коледжу щодо доцільних методів здійснення освітнього процесу та інших заходів з неповнолітніми сторонами булінгу (цькування), насилля, їхніми батьками або іншими законними представниками;

- надання рекомендацій для батьків або інших законних представників неповнолітньої особи, яка стала стороною булінгу (цькування).

5.4. Формою роботи комісії є засідання, які проводяться у разі потреби. Дату, час і місце проведення засідання комісії визначає її голова.

5.5. Засідання комісії є правочинним у разі участі в ньому не менш як двох третин її складу.

5.6. Секретар комісії не пізніше вісімнадцятої години дня, що передує дню засідання комісії, повідомляє членів комісії, а також заявника та інших заінтересованих осіб про порядок денний запланованого засідання, дату, час і місце його проведення, а також надає/надсилає членам комісії та зазначеним особам необхідні матеріали в електронному або паперовому вигляді.

5.7. Рішення з питань, що розглядаються на засіданні комісії, приймаються шляхом відкритого голосування більшістю голосів від затвердженого складу комісії. У разі рівного розподілу голосів голос голови комісії є вирішальним.

5.8. Під час проведення засідання комісії секретар комісії веде протокол засідання комісії за формою згідно з додатком до цього Порядку, що оформлюється наказом директора Коледжу.

5.9. Особи, залучені до участі в засіданні комісії, зобов'язані дотримуватись принципів діяльності комісії, зокрема не розголошувати стороннім особам відомості, що стали їм відомі у зв'язку з участю у роботі комісії, і не використовувати їх у своїх інтересах або інтересах третіх осіб.

Особи, залучені до участі в засіданні комісії, під час засідання комісії мають право:

- ознайомлюватися з матеріалами, поданими на розгляд комісії;
- ставити питання по суті розгляду;
- подавати пропозиції, висловлювати власну думку з питань, що розглядаються.

5.10. Голова комісії доводить до відома учасників освітнього процесу рішення комісії згідно з протоколом засідання та здійснює контроль за їхнім виконанням.

5.11. Строк розгляду комісією заяви або повідомлення про випадок булінгу (цькування) в Коледжі та виконання нею своїх завдань не має перевищувати десяти робочих днів із дня отримання заяви або повідомлення директором Коледжу.

VI. Запобігання та протидія булінгу (цькуванню), насилля або жорстокого поводження в Коледжі

6.1. Діяльність щодо запобігання та протидії булінгу (цькуванню), насилля в Коледжі має бути постійним системним процесом, спрямованим на:

- визначення та реалізацію необхідних заходів, способів і методів запобігання виникненню булінгу (цькування), насилля та (або) потенційних ризиків його виникнення;
- виявлення булінгу (цькування), насилля та (або) потенційних ризиків його виникнення;
- визначення та реалізацію необхідних заходів, способів і методів вирішення ситуацій булінгу (цькування) та/або усунення потенційних ризиків його виникнення.

6.2. Діяльність щодо запобігання та протидії булінгу (цькуванню), насилля або жорстокого поводження в Коледжі ґрунтується на принципах:

- недискримінації за будь-якими ознаками;
- ненасильницької поведінки в міжособистісних стосунках;
- партнерства та підтримки між педагогічним колективом Коледжу і батьками (законними представниками) неповнолітнього здобувача освіти;
- особистісно-орієнтованого підходу до кожної неповнолітньої особи;
- розвитку соціального та емоційного інтелекту учасників освітнього процесу;
- гендерної рівності;
- розпізнавання фізичного, психологічного, економічного та сексуального насильства;
- участі учасників освітнього процесу в прийнятті рішень відповідно до положень законодавства та установчих документів Коледжу;
- дотримання чітко визначених правил професійної поведінки працівників Коледжу під час взаємодії зі здобувачами освіти, у тому числі щодо фізичного контакту та вербального спілкування.

6.3. Завданнями діяльності щодо запобігання та протидії булінгу (цькуванню), насилля в Коледжі є:

- створення безпечного освітнього середовища в Коледжі, що включає психологічну та фізичну безпеку учасників освітнього процесу;
- визначення стану, причин і передумов поширення булінгу (цькування) та унеможливлення насильства та жорстокого поводження з дітьми, з молоддю в Коледжі;
- підвищення рівня поінформованості учасників освітнього процесу про булінг (цькування), насилля;
- формування в учасників освітнього процесу нетерпимого ставлення до насильницьких моделей поведінки, усвідомлення булінгу (цькування), насилля як порушення прав людини;
- заохочення всіх учасників освітнього процесу до активного сприяння запобіганню булінгу (цькуванню) та унеможливлення насильства та жорстокого поводження з дітьми.

6.4. Діяльність щодо запобігання та протидії булінгу (цькуванню), насилля в Коледжі відображається в плані заходів, спрямованих на запобігання та протидію булінгу (цькуванню), насилля в Коледжі (далі - План).

Розроблення, затвердження та оприлюднення Плану забезпечує директор Коледжу в межах наданих йому повноважень щодо створення безпечного

освітнього середовища в Коледжі, вільного від будь-яких форм насильства та дискримінації, в тому числі булінгу (цькування).

Планування відповідних заходів здійснюється за результатами моніторингу стану освітнього середовища в Коледжі.

Заплановані заходи повинні:

- спрямовуватись на задоволення потреб Коледжу у створенні безпечного освітнього середовища;
- мати вимірювані показники ефективності;
- залучати всіх учасників освітнього процесу.

План розробляється до початку навчального року. Протягом навчального року директор Коледжу забезпечує проведення моніторингу (за потреби, але не рідше одного разу на півріччя) ефективності виконання Плану та внесення (за потреби) до нього змін.

Заплановані заходи можуть відбуватись у будь-якій формі: зустрічі, бесіди, консультації, лекції, круглі столи, тренінги, тематичні заходи, конкурси, спільні перегляди та обговорення тематичних відеосюжетів, літературних творів, матеріалів ЗМІ, особистого досвіду, запрошення гостей, у формі рольових ігор та інших організаційних формах.

6.5. До заходів, спрямованих на запобігання та протидію булінгу (цькуванню) та унеможливлення насильства та жорстокого поведіння зі здобувачами освіти в Коледжі, належать заходи щодо:

- організації належних заходів безпеки відповідно до законодавства (пост охорони, відеоспостереженням за місцями загального користування тощо);
- організації безпечного користування мережею Інтернет під час освітнього процесу;
- контролю за використанням засобів електронних комунікацій неповнолітніми здобувачами освіти під час освітнього процесу;
- розвитку соціального та емоційного інтелекту учасників освітнього процесу, зокрема:
- розуміння та сприйняття цінності прав та свобод людини, вміння відстоювати свої права та поважати права інших;
- розуміння та сприйняття принципів рівності та недискримінації, поваги до гідності людини, толерантності, соціальної справедливості, доброчесності, вміння втілювати їх у власні моделі поведінки;
- здатності попереджувати та розв'язувати конфлікти ненасильницьким шляхом;
- відповідального ставлення до своїх громадянських прав і обов'язків, пов'язаних з участю в суспільному житті;

- здатності визначати, формулювати та аргументовано відстоювати власну позицію, поважаючи відмінні від власних думки/позиції, якщо вони не порушують прав та гідності інших осіб;

- здатності критично аналізувати інформацію, розглядати питання з різних позицій, приймати обґрунтовані рішення;

- здатності до комунікації та вміння співпрацювати для розв'язання різних суспільних проблем, зокрема шляхом волонтерської діяльності тощо;

- підвищення рівня обізнаності учасників освітнього процесу про булінг (цькування), насилля його причини та наслідки, порядок реагування на випадки булінгу (цькування) тощо;

- створення в Коледжі культури, що ґрунтується на нетерпимості до будь-яких форм насильства та дискримінації, в тому числі булінгу (цькування), насилля.

6.6. Регламентация фізичного контакту та поведінки працівників Коледжу

- працівникам Коледжу забороняється будь-який фізичний контакт зі здобувачами освіти, який не зумовлений характером освітньої, виховної, мистецької або безпекової діяльності;

- у разі необхідності фізичного контакту (з міркувань безпеки, надання допомоги, особливостей освітнього процесу) він має здійснюватися виключно у присутності іншої повнолітньої особи або в приміщенні з вільним доступом інших осіб;

- до поведінкових індикаторів ризику з боку працівників Коледжу належать, зокрема:

- використання залякувального, принизливого або агресивного тону голосу;

- систематичні образливі, принизливі коментарі;

- демонстрація зверхності, погроз або маніпулятивної поведінки;

- ізоляція здобувача освіти від інших без обґрунтованих причин.

Виявлення таких ознак є підставою для негайного реагування відповідно до цього Положення.

6.7. У разі організації цілодобового перебування здобувачів освіти (гуртожиток) Коледж зобов'язаний забезпечити:

- цілодобовий доступ здобувачів освіти до телефону або пристрою з доступом до мережі Інтернет для можливості анонімного звернення по допомогу в конфіденційних умовах;

- розміщення контактів служб допомоги у доступному та зрозумілому форматі, у тому числі з урахуванням потреб осіб з порушеннями зору (шрифт Брайля або інші доступні формати).

VII. Відповідальність за вчинення булінгу (цькування), жорстокого поводження та насилля над здобувачами освіти

Відповідальність за вчинення булінгу (цькування), жорстокого поводження та насилля над здобувачами освіти регламентується ст. 173-4 [Кодексу України про адміністративні правопорушення](#).

VIII. Прикінцеві положення

8.1. Дане Положення схвалюється Педагогічною радою Коледжу та вводиться в дію наказом директора Коледжу.

8.2. Учасники освітнього процесу повинні бути ознайомлені з цим Положенням після його затвердження та оприлюднення, а в подальшому - під час прийому на роботу та зарахування на навчання.

8.3. Педагогічні та інші працівники, здобувачі освіти Коледжу повинні знати і дотримуватися норм цього Положення. Незнання цих норм не є підставою для їх невиконання.

Додаток 1
до «Положення про запобігання та протидію
булінгу (цькування), а також унеможливлення
наси́льства, жорстокого поводження зі
здобувачами освіти у КЗ «ХФККіМ» ХОР»

ПРОТОКОЛ № _____
засідання комісії з розгляду випадків булінгу (цькування)

(Найменування закладу освіти)

« ____ » _____ 20 ____ р. _____ Час ____ год ____ хв

Підстава:

(від кого і коли надійшло заява або повідомлення про випадок булінгу (цькування))

(стислий зміст заяви або повідомлення)

Присутні:

Члени комісії (____ осіб) згідно з наказом про склад комісії від _____ № _____ :

Інші особи (____ осіб):

СЛУХАЛИ:

[illegible][illegible]

(опис заходів та відповідальні за їх виконання)

заходи виховного впливу щодо сторін булінгу (цькування)

(опис заходів та відповідальні за їх виконання)

рекомендації для педагогічних (науково-педагогічних) працівників закладу освіти щодо доцільних методів здійснення освітнього процесу та інших заходів з малолітніми чи неповнолітніми сторонами булінгу (цькування), їхніми батьками або іншими законними представниками

(опис рекомендацій і суб'єктів призначення цих рекомендацій)

рекомендації для батьків або інших законних представників малолітньої чи неповнолітньої особи, яка стала стороною булінгу (цькування)

(опис рекомендацій і суб'єктів призначення цих рекомендацій)

Голова комісії _____

Секретар _____

¹ Розділ II доповнюється окремими сторінками.

² Розділ III доповнюється окремими сторінками.

Додаток 2
до «Положення про запобігання та протидію
булінгу (цькування), а також унеможливлення
насильства, жорстокого поводження зі
здобувачами освіти у КЗ «ХФККіМ» ХОР»

ТИПОВА ФОРМА
первинного повідомлення про підозру
на випадок насильства щодо здобувача освіти

(найменування закладу освіти)

Дата події або виявлення: _____ 20____ р.

1. Інформація про здобувача освіти:

прізвище _____

ім'я _____

по батькові (за наявності): _____

вік: _____

соціальний статус (за потреби):

☐ дитина з інвалідністю;

☐ дитина-сирота;

☐ дитина, позбавлена батьківського піклування;

☐ інше: _____.

2. Інформація про особу, яка повідомляє:

прізвище _____

ім'я _____

по батькові (за наявності): _____

найменування посади: _____

контактний номер телефону: _____.

Опис ситуації: _____

(зазначити максимально докладно, що сталося, коли, де, хто був присутній)

_____.

3. Інформація про ознаки насильства/поведінку дитини:

- ☐ тілесні ушкодження;
- ☐ страх, уникання контакту;
- ☐ розповіді про образи/тиск;
- ☐ інше: _____.

4. Інформація про вжиті заходи (на момент заповнення):

- ☐ поінформовано відповідальну особу закладу;
- ☐ поінформовано батьків/інших законних представників;
- ☐ поінформовано службу у справах дітей;
- ☐ поінформовано уповноважений підрозділ органів Національної поліції;
- ☐ інше: _____.

(підпис особи, яка заповнює
первинне повідомлення)

(дата)

Додаток 3
до «Положення про запобігання та протидію
булінгу (цькування), а також унеможливлення
насильства, жорстокого поводження зі
здобувачами освіти у КЗ «ХФККіМ» ХОР»

ТИПОВА ФОРМА
реєстрації внутрішнього інциденту (журналу безпеки)

Порядковий номер	Інформація про спосіб отримання повідомлення про підозру на випадок насильства щодо дитини (звернення (повідомлення): усне/письмове)	Прізвище, ім'я здобувача освіти	Тип ситуації*	Заходи реагування	Результат **	Підпис відповідальної особи
------------------	--	---------------------------------	---------------	-------------------	--------------	-----------------------------

*Зазначається факт про фізичне/психологічне насильство/булінг/спробу втечі/інше.

**Зазначається, чи поінформовано органи, надано допомогу, припинено контакт тощо.

Додаток 4

до «Положення про запобігання та протидію булінгу (цькування), а також унеможливлення насильства, жорстокого поводження зі здобувачами освіти у КЗ «ХФККіМ» ХОР»

ТИПОВА АНКЕТА
анонімного опитування для здобувачів освіти*

1. Чи почувався (почувалася) ти в безпеці під час перебування у закладі?

☐ так, завжди;

☐ інколи;

☐ ні.

2. Як до тебе ставилися дорослі?

☐ з повагою;

☐ байдуже;

☐ іноді грубо або несправедливо.

3. Чи були випадки, коли хтось із працівників (закладу освіти, культури, охорони здоров'я, соціального захисту, фізичної культури і спорту, оздоровлення та відпочинку, молодіжних центрів, дитячих та молодіжних громадських об'єднань, інших громадських об'єднань, що є суб'єктами молодіжної роботи, які контактують з дітьми), інших залучених фахівців або дітей тебе лякав, ображав або погрожував?

☐ так;

☐ ні.

4. Чи знаєш ти, до кого можна звернутися за допомогою?

☐ так;

☐ ні.

5. Що б ти хотів (хотіла) покращити для того, щоб було безпечніше?

(відкрите поле)

*Анкета заповнюється здобувачами освіти у доступному форматі.

Додаток 5
до «Положення про запобігання та протидію
булінгу (цькуванню),
а також унеможливлення насильства і
жорстокого поводження
зі здобувачами освіти у КЗ «Херсонський
фаховий коледж культури і мистецтв» ХОР»

ТИПОВА ФОРМА АКТА

про факт переміщення здобувача освіти**

м. Херсон

«_» _____ 20 року Час: ____ год ____ хв

Ми, що нижче підписалися:

(ПІБ, посада відповідальної особи Коледжу)

(ПІБ, посада іншої відповідальної особи / представника служби, за наявності)

склали цей Акт про те, що здобувач освіти:

Прізвище, ім'я, по батькові _____

Дата народження _____ Курс / група _____

був(ла) переміщений(а) з КЗ «Херсонський фаховий коледж культури і мистецтв» ХОР до:

☐ закладу охорони здоров'я

☐ безпечного місця

☐ іншої установи _____

Адреса місця перебування _____

Підстави переміщення:

☐ виявлення ознак насильства

☐ загроза життю або здоров'ю

☐ необхідність надання медичної допомоги

☐ інше _____

Короткий опис обставин (коли, де, за яких умов):

Супроводжуючі особи:

(ПІБ, посада, контактний телефон)

Вжиті заходи реагування:

- ☐ поінформовано керівника Коледжу
- ☐ поінформовано батьків / законних представників
- ☐ поінформовано службу у справах дітей
- ☐ поінформовано територіальний підрозділ Національної поліції
- ☐ інше _____

Контактні дані батьків / законних представників (за наявності):

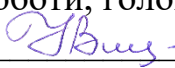
Акт складено з метою документального підтвердження факту переміщення здобувача освіти для захисту його життя, здоров'я та безпеки відповідно до Порядку реагування на випадки насильства та жорстокого поводження з дітьми, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 19.11.2025 №1513.

Підписи відповідальних осіб:

_____/_____
(посада, ПІБ, підпис)

_____/_____
(посада, ПІБ, підпис)

М.П.

Положення розглянуте, схвалене
Методичною радою коледжу та
рекомендоване до затвердження
протокол № 4 від «22» грудня 2025 р.
Заступник директора з навчально-виховної
роботи, голова методичної ради
 Вікторія Новицька